

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра румунської та класичної філології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Stilistica limbii române / Стилістика румунської мови

обов'язкова дисципліна

Освітньо-професійна програма «Румунська мова та література»

Спеціальність 014 Середня освіта (румунська мова та література)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

Філологічний факультет

Мова навчання румунська

Розробник: Ф.Д.Вринчану, к.ф.н, асист. кафедри румунської та класичної філології

Профайл викладача

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&img=Felicia+Vranceanu&authuser=2&user=ieL18CQAAAAJ>

<http://orcid.org/0000-0001-8363-820X>

<http://researcher/2287782/vranceanu-felicia>

http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=222

Контактний тел. +38(050)1062054

E-mail: felichi_2000@yahoo.com; f.vranceanu@chnu.edu.ua

Консультації: 2,6 год. (протягом семестру); 2 год. (екзаменаційні консультації)

Очні консультації: вівторок з 13.00 до 14.00

Онлайн-консультації: за попередньою домовленістю.

Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Програму навчальної дисципліни *Стилістика румунської мови* складено відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки бакалаврів спеціальності 014 Середня освіта (румунська мова та література). Курс має й теоретичну, і практичну складову й зорієнтований на систематизацію знань та формування необхідних мовленнєвих умінь і навичок студентів.

2. Мета навчальної дисципліни

Головною метою вивчення навчальної дисципліни Стилістика і культура мови є засвоєння стилістичних норм сучасної румунської мови, оволодіння знаннями про особливості усіх функціональних стилів мови, формування вмінь і навичок добирати стилістичні ресурси відповідно до ситуації мовлення, формування навичок комунікативно виправданого використання засобів мови з додержанням етикетних норм спілкування. Завдання вивчення дисципліни полягають у з'ясуванні та засвоєнні основних понять і категорій стилістики; визначенні критеріїв класифікації стилів; вивченні основних етапів формування й розвитку функціональних стилів румунської літературної мови, ролі інтра- та екстралінгвальних чинників у розбудові функціонально-стильової системи; характеристиці стилістичного багатства сучасної румунської мови.

. Пререквізити.

Вступ до загального мовознавства. Сучасна румунська мова.

Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких компетентностей:

знати:

- ✓ основні поняття стилістичної науки;
- ✓ критерії розмежування і принципи класифікації функціональних стилів;
- ✓ основні етапи формування, становлення та розвитку стилів румунської мови;

- ✓ найважливіші характеристики мовностилістичних ресурсів сучасної мови;
- ✓ особливості національного мовного етикету і культури мовної поведінки особистості.

уміти :

- ✓ визначати стилістичні ознаки мовних одиниць у текстах усіх функціональних стилів;
- ✓ правильно оцінювати стилістичні можливості мовних засобів;
- ✓ створювати монологічні висловлювання різних типів, стилів, жанрів з урахуванням ситуації спілкування;
- ✓ брати участь у діалогічному мовленні;
- ✓ добирати мовні засоби відповідно до задуму висловлювання і стилю мовлення (розмовного, художнього, наукового, публіцистичного, офіційно-ділового);
- ✓ редагувати тексти різних стилів;
- ✓ аналізувати і коректувати усне мовлення;
- ✓ доцільно використовувати стилістичні ресурси румунської мови;
- ✓ конструювати стилістично довершені тексти, вміти вдосконалювати своє і чуже мовлення;
- ✓ досконало оволодіти нормами румунської літературної мови та пропагувати їх засвоєння щодо неприйняття спотвореної мови або суржику;
- ✓ виробити навички користування словниками різних типів, довідниками, Інтернет-ресурсами, які сприяють удосконаленню мовної культури майбутнього фахівця.

. Опис навчальної дисципліни

.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Стилістика румунської мови</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид Підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна												екзамен
Заочна												

.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	Лаб	інд	с.р.		Л	п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1.													
STILISTICA. OBIECTUL DE STUDIU. DIRECTII DE EVOLUTIE													
Тема 1. Stilistica. Apariția și dezvoltarea stilisticii ca știință a stilului.	4	1	1			2							
Тема 2. Stilistica descriptivă (lingvistică). Stilistica individuală (literară)	5	1	1		1	2							
Тема 3 Funcția stilistică și marcarea stilistică a textului. Expresivitate. Conotație și denotație.	6	2	2			2							
Тема 4.	7	2	2		1	2							

Stilistica românească. Tudor Vianu. Iorgu Iordan. Ion Coteanu												
Разом за змістовим модулем 1	22	6	6		2	8						
Змістовий модуль 2. STILUL ȘI STRUCTURA STILISTICĂ A LIMBII												
Тема 1. Stilul. Accepții ale noțiunii de stil.	4	1	1			2						
Тема 2. Funcția stilistică și marcarea stilistică a textului	4	1	1			2						
Тема 3. Sistemul stilistic al limbii	5	1	1		1	2						
Тема 4. Structura stilistică a limbajului oral	7	2	2		1	2						
Разом за змістовим модулем 2	20	5	5		2	8						
Змістовий модуль 3. STRUCTURA STILISTICĂ A LIMBAJULUI SCRIS. STILURILE FUNCȚIONALE												
Тема 1. Structura stilistică a limbajului scris	4	1	1			2						
Тема 2. Stilul științific	8	2	2			4						
Тема 3. Stilul artistic (beletristic)	14	4	4		2	4						
Тема 4. Stilul juridico-administrativ.	9	2	2		1	4						
Тема 5. Stilul publicistic	7	1	1		1	4						
Тема 6. Stiluri ale vorbirii	6	1	1			4						
Разом за змістовим модулем 3	48	11	11		4	22						
Усього годин	90	22	22		8	38						

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
Змістовий модуль 1.		
1	Apariția stilisticii ca știință. Metode și principii de analiză stilistică	2
2	Etapele studiului faptelor de stil: delimitarea (în context) și identificarea (în absolut).	2
3	Stilistica genetică. Opera literară ca fapt de viață tradus în discurs. stilul individual și stilul colectivității	2
4	Stilistica românească. Stilul ca element component al artei literare (Garabet Ibrăileanu); stilistica estetică (Ov. Densusianu, E. Lovinescu, M. Dragomirescu, D. Caracostea); stilistica filozofică (Lucian Blaga, Liviu Rusu, Tudor Vianu);	2
Змістовий модуль 2.		
1.	Definiții specializate ale stilului: stilul ca „alegere”; stilul ca „abatere”; stilul ca „elaborare” (faptul de stil este generat de suprapunerea principiului echivalenței pe axa selecției și pe axa combinației: R. Jakobson, S.-K Levin; stilul ca element al unei opoziții: M. Riffaterre); stilul ca „adaos” la nucleul comunicării (faptul de stil își are originea în adăugarea la enunț a unei forme expresive: Ch. Bally)	2
2.	Organizarea semnelor lingvistice din perspectiva nivelelor limbii: nivelul fonematic: absența inovațiilor și a abaterilor de la varianta literară; nivelul morfematic: valori stilistice ale timpurilor verbale; nivelul sintactic: depersonalizarea raportului subiect-predicat; desfășurarea enunțului în cadrele unor “modele” date; particularități specifice diferitelor ramuri ale științei; nivelul lexical.	2
3.	Dimensiunea stilistică a textului. Specificul sistemului stilistic al limbii ca raport dintre procedee, mărci și context. Stilurile interne (rezultat al specializării textului sau al devierii de la norma individuală).	2
4.	Stilurile limbajului popular (stilul conversației, stilul gnomic, stilul beletristic). Particularități fonetice, lexicale morfo-sintactice ale variantei orale a limbii.	2
Змістовий модуль 3.		
1	Stilurile limbajului scris: stilul epistolar: funcția expresivă și funcția conativă a limbajului; varianta familiară și varianta oficială; mărci definitorii; stilurile funcționale: apariția și dezvoltarea stilurilor funcționale; caracteristicile varietăților limbii literare comune.	2
2	Organizarea semnelor lingvistice din perspectiva nivelelor limbii în stilul științific. Mărci specifice.	4

3	Sugestibilitatea și verosimilitatea ca particularități principale ale comunicării estetice. Raportul comunicării estetice cu sistemul limbii și cu norma generală. Organizarea semnelor lingvistice în textul artistic din perspectiva nivelelor limbii:	4
4.	Stilul juridico-administrativ. Caracteristicile: terminologii proprii; semnificație obiectivă și închisă; univocitatea semantică.	4
5	Stilul publicistic: funcția de mediatizare a evenimentelor; influențează opinia publică (discurs persuasiv); funcția conativă; exprimă atitudini; orientat spre maximă accesibilitate și actualitate.	4
6	Stilurile vorbirii ca ansamblu de procedee sintactice prin care vorbitorul / scriitorul reproduce o replică în exprimarea curentă sau în textul literar: stilul direct / vorbirea directă; stilul indirect / vorbirea indirectă; vorbirea directă legată și vorbire indirectă intonată direct; stil indirect liber/vorbire indirect liberă.	4

Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна та письмова (тестування, реферат) відповідь студента та ін. Формою підсумкового контролю є екзамен.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- проекти;
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Знання студентів з дисципліни „*Стилістика румунської мови*” оцінюється відповідно до виконанням ними навчального плану.

Оцінка А – „відмінно” виставляється студенту, який:

- вільно володіє матеріалом навчальної дисципліни, розуміє предмет, методологію, структуру, місце стилістики румунської мови серед інших дисциплін;
- засвоїв основні поняття і категорії курсу, може дати їх визначення, показати логічний взаємозв'язок;
- уміє не тільки відтворити засвоєне, а й обґрунтувати власну думку з приводу вивченого, з актуальних і дискусійних проблем;
- демонструє ґрунтовні знання не тільки лекційних тем курсів, а й основної та додаткової рекомендованої літератури;
- переносить раніше засвоєні знання і вміння в нову ситуацію;
- самостійно обирає аспект запропонованої теми, висловлює власні позиції, наводить приклади, аргументи, ілюструє відповідь власними прикладами;
- володіє нормами літературної мови;
- усне та писемне висловлювання вирізняється стильовою та комунікативною доцільністю.

Оцінка В - „добре” виставляється студенту, який сформував цілісне концептуальне розуміння стилістики румунської мови:

- засвоїв обов'язковий обсяг програмного матеріалу, основного переліку джерел із лекційного та семінарського курсів з стилістики румунської мови;

- розуміє категорійно-поняттєвий апарат дисциплін;
- переносить раніше засвоєні знання і вміння в нову ситуацію;
- самостійно обирає аспект запропонованої теми, висловлює власні позицію, наводить приклади, аргументи, ілюструє відповідь власними прикладами;
- володіє нормами літературної мови;
- усне та писемне висловлювання вирізняється стильовою та комунікативною доцільністю.

- добре володіє теоретичним матеріалом, але під час конкретного аналізу допускає незначні неточності які не впливають на загальний результат;
- окремі похибки та неточності, які не впливають на загальну стрункість знань і свідчать про розуміння теоретичного і практичного матеріалу.

Оцінка С - „добре” виставляється студенту, який:

- в основному володіє матеріалом дисципліни, показує розуміння її предмета, методології, структури;
- засвоїв найбільш важливі поняття і категорії, може сформулювати визначення більшості з них;
- уміє пов'язувати відповідь на питання з іншими темами курсу, висловлюючи власне розуміння;
- моделює мовні й позамовні поняття, явища та закономірності, проте власні висновки на ґрунті спостережень викликають труднощі;
- не завжди послідовно застосовує раніше засвоєні знання в новій ситуації;
- допускає окремі неточності в термінології, окремі похибки у доборі ілюстративного матеріалу;
- мовлення відзначається деякими порушеннями літературних норм;
- неточності не впливають на загальну стрункість знань і свідчать про розуміння теоретичного і практичного матеріалу.

Оцінка D - «задовільно» виставляється студентові, який засвоїв «контрольний пакет» програмного матеріалу, при цьому він:

- орієнтується в проблемному полі стилістики румунської мови;
- демонструє навички репродуктивного відтворення змісту текстів лекцій викладача;
- опрацював певну частину (до 50%) основної та додаткової літератури, проте поверхово володіє теоретичним матеріалом;
- не завжди послідовно застосовує раніше засвоєні знання в новій ситуації;
- допускає неточності в термінології, помилки в доборі ілюстративного матеріалу;
- не вміє встановити причинно-наслідкові зв'язки між мовними явищами;
- не зовсім точно трактує поняття і терміни;
- мовлення відзначається порушеннями літературних норм румунської мови;
- володіє мінімальними знаннями, які дають змогу в майбутньому виконувати свої фахові функції.

Оцінка E - «задовільно» виставляється студентові, який засвоїв значну частину програмного матеріалу, але при цьому:

- демонструє не надто глибоке знання матеріалу, не зовсім упевнено висловлюється з приводу предмета, методу, структури дисципліни;
- посередньо засвоїв основні поняття і категорії, визначення дає поверхові, не систематизовані;
- відповідає на поставлені запитання, проте не висловлює власного розуміння;
- частково засвоїв рекомендовану літературу з курсу;
- не вміє застосовувати раніше засвоєні знання в новій ситуації;
- плутається в термінології;
- помиляється в доборі ілюстративного матеріалу;
- не вміє встановити причинно-наслідкові зв'язки між мовними явищами;
- не зовсім точно трактує поняття і терміни;
- мовлення відзначається грубими порушеннями літературних норм румунської мови;
- володіє мінімальними знаннями, які дають змогу в майбутньому виконувати свої фахові функції.

Оцінка Fx - «незадовільно» виставляється студенту, який:

- не володіє матеріалом навчальної дисципліни, не розуміє специфіки, предмета і його структури;
 - не засвоїв основних понять і категорій, не вміє дати їх основні визначення;
 - не опрацював основної рекомендованої літератури до більшості програмних тем.
 - не вміє відтворити пройдений матеріал і не орієнтується в проблематиці, що висвітлювалася на заняттях;
 - не вміє встановити причинно-наслідкові зв'язки між мовними явищами;
 - не вміє застосовувати раніше засвоєні знання в новій ситуації;
 - плутається в термінології;
 - помиляється в доборі ілюстративного матеріалу;
 - мовлення відзначається грубими порушеннями літературних норм румунської мови;
 - обсяги теоретичних знань і практичних навичок не достатні для виконання фахових обов'язків.
- **Оцінка F - «незадовільно»** виставляється студенту, який з поважних чи без поважних причин пропустив половину лекційних і семінарських годин курсів, не засвоїв навчальну програму, демонструє повне незнання програмового матеріалу; має потребу в повторному прослуховуванні курсів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														екзамен	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2				Змістовий модуль №3						40	100
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
3	3	3	3	2	4	4	6	4	6	10	4	4	4		

. Рекомендована література Базова (основна)

1. Andriescu, Alexandru- *Stil și limbaj*, Editura Junimea, Iași, 1977
2. Bulgăr, Gh., *Studii de stilistică și limbă literară*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971
3. Câmpeanu, Eugen- *Substantivul. Studiu stilistic*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1975
4. Corniță, Georgeta *Manual de stilistică*, Editura Umbria, Baia Mare, 1995
5. Coteanu, I., *Gramatică, stilistică, compoziție*, București, EȘ, 1990
6. Coteanu, I., *Stilistica funcțională a limbii române*, I - *Stil, stilistică, limbaj*, București, EARSR, 1973, II - *Limbajul poeziei culte*, 1985
7. Coteanu, Ion- *Crestomație de lingvistică generală*, Editura Fundației România de Măine,
8. Coteanu, Ion- *Stilistica funcțională a limbii române*, Editura Academiei, București, 1973, vol 1- Stil, stilistică, limbaj
9. Diaconescu, Paula, *Structura stilistică a limbii. Stilurile funcționale ale limbii române literare moderne*, în SCL, XXV (1974), p. 229-243
10. *Dicționar general de științe. Științe ale limbajului*, București, EȘ, 1997
11. Ducrot, O, Schaeffer, J.-M., *Noul dicționar enciclopedic al științelor limbajului*, Editura Babel, București, 1996

12. Galdi, Ladislau- *Introducere în stilistica literară a limbii române*, Editura Minerva, București, 1976
13. Ghiță. Iulian, *Sinteze și exerciții lexicale, lingvistice și stilistice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995;
14. Iordan, I, *Stilistica limbii române*, București, Institutul de Lingvistică Română, 1944, ed. 2, București, EȘ, 1975
15. Irimia, D., *Structura stilistică a limbii române contemporane*, Iași, Polirom, 1999
16. Miclău, P. (coord.), *Probleme de stilistică*, București, EȘ, 1964
17. Mihăescu, N.- *Norme gramaticale și valori stilistice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973
18. Munteanu Ștefan, *Stil și expresivitate poetică*, București, EȘ, 1974
19. Oancea, Ileana, *Istoria stilisticii românești*, București, EȘE, 1988
20. Parpală Afana, Emilia- *Introducere în stilistică*, Editura Paralela 45, Pitești, 1998
21. Stati, Sorin; Bulgăr, Gheorghe- *Analize literare și stilistice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970
22. *Terminologie poetică și retorică* (coord. Val. Panaitescu), Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 1994
23. Tohăneanu, G. I., *Studii de limbă și stil*, Timișoara, Facla, 1973
24. Vianu, Tudor, *Artă prozatorilor români*, București, Ed. Contemporană (1941), ed. 2, I-II, București, EPL, 1966
25. Vianu, Tudor, *Problemele metaforei și alte studii de stilistică*, București, ESPLA, 1957
26. Vianu, Tudor, *Studii de stilistică*, București, EDP, 1968
27. ****Cercetări de limbă și literatură*, Editura Imprimeriei de Vest, Oradea, 2000
28. ****Elemente de lingvistică structurală*, Redactor responsabil-I.Coteanu, București, Editura Științifică, 1967
29. ****Studii de stilistică, poetică, semiotică*, Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Filologie, Cluj Napoca, 1980 (Coordonator Mircea Borcilă)
30. ****Poetică și stilistică. Orientări moderne*, Coordonatori Sorin Alexandrescu, Mihail Nasta București, Editura Univers, 1972

Допоміжна

1. Andriescu, Al., 1979: *Limba presei românești în secolul al XIX-lea*, Iasi, Junimea.
2. Bogdan-Dascalu, Doina, Purdelea Sitaru, Maria s.a., 1984: *Stilurile nonartistice ale limbii române literare în secolul al XIX-lea. Structura imaginii în stilul administrativ-juridic*, Timisoara, T.U.T.

3. Bulgăr, Gh., *Studii de stilistică și limbă literară*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971
4. Coteanu, I., *Stilistica funcțională a limbii române*, I - *Stil, stilistică, limbaj*, București, EARSR, 1973, II - *Limbajul poeziei culte*, 1985
5. Coteanu, I., *Gramatică, stilistică, compoziție*, București, EȘ, 1990
6. Corniță, G., *Manual de stilistică*, Editura Umbria, Baia Mare, 1995
7. Diaconescu, Paula, *Structura stilistică a limbii. Stilurile funcționale ale limbii române literare moderne*, în SCL, XXV (1974), p. 229-243
8. Irimia, D., *Structura stilistică a limbii române contemporane*, Iași, Polirom, 1999
9. Miclău, P. (coord.), *Probleme de stilistică*, București, EȘ, 1964
10. Munteanu Ștefan, *Stil și expresivitate poetică*, București, EȘ, 1974
11. Vianu, Tudor, *Problemele metaforei și alte studii de stilistică*, București, ESPLA, 1957
12. Vianu, Tudor, *Studii de stilistică*, București, EDP, 1968

11. Інформаційні ресурси

1. <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=183>
2. <http://ebooks.unibuc.ro/Filologie.htm>